

Верховно Главнокомандалагшын ПРИКАЗ

Советскэ Союзай Маршал ГОВОРОВТО

ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүдэд довтолго хэжэ, мүн сентябрийн 22-то, ухан-сэрэгэй болон Балтийн далай дээр порт ба Эстонско ССР-эй болохо ТАЛЛИН (РЕВЕЛЬ) орооно байлдаатайгаар эзэлэн абахын гэрээ байлдаануудта генерал-лейтенант СТАРИКОВАЙ, генерал-лейтенант ФЕДЮНИНСКИИ, генерал-майор ТРУБАЧЕВАЙ, генерал-майор ПИРНИН Эстонско корпусе, генерал-майор СИМОНЯГАЙ, генерал-майор СТРЕБОВАЙ, полковник ПИРНИН сэрэгүүд; артиллерийн полковник ОДИНЦОВАЙ, артиллерийн генерал-майор КАМЕННИКОВ, артиллерийн генерал-майор ПЕТРОВАЙ, полковник ТОЛМАШОВАЙ, полковник СКОРОВОГА, полковник АЛФЕРОВАЙ, подполковник ШУЛЯЕВАЙ, подполковник ПОПОВАЙ; танкова сэрэгүүдэй генерал-майор БАРАНОВАЙ, танковий генерал-майор ЗАЗИМОВ, полковник КОВАЛЕВСКИИ, полковник САЕНКОВАЙ, подполковник ШЕВЧЕВАЙ, майор ЧЕРНЫШОВАЙ, подполковник КУЗНЕЦОВАЙ, подполковник КУСЛАКЫН, полковник ЧЕСНОКОВАЙ танкист-артиллерийн генерал-лейтенант РЫЖОВИЧ, авиацийн генерал-лейтенант АНДРЕЕВЭЙ, авиацийн генерал-майор АНТОНОВАЙ, полковник ХАТМИН.

СКИИ, полковник ГРЕСЬКОВАЙ, полковник КУРОЧКИНАЙ, полковник МАНЖОСОВОЙ, полковник ЧЕЛНКОВАЙ, подполковник МЕХАНИКОВАЙ лётчигууд; инженернэ сэрэгүүдэй генерал-лейтенант БЫЧЕВСКИИ, полковник АКАТОВАЙ, подполковник АФАНАСЬЕВАЙ, майор ЧАРЦОВАЙ, майор ФОМЕНКЫН, майор ВОРОНОВАЙ сапёрнууд; хэлхээ-холбооной сэрэгүүдэй генерал-лейтенант КОВАЛЕВОЙ, полковник МУЖЕВАЙ хэлхээ-холбоошод шалгаржа гараба.

Ингэжэ туйлахан илалтыг тэмдэглэхын тулада ТАЛЛИН городые эзэлэн абахын түлөө болоһон байлдаануудта үлэмжэ өхөөр шалгарһан соедниинүүд болон частьвуудта „ТАЛЛИНСКА“ гэвэн нэрэнүүдэ олгожо, орденуудаар шагнагдахаар табиха.

Мүнөөдөр, сентябрийн 22-то, 23 час 30 минутада манай Эхэ ороной столица МОСКВА болбол Советскэ Эстонин столица болохо ТАЛЛИН городые эзэлэн абаһан Ленинградска фронтын шэн габьяата сэрэгүүдтэ, тэрэ тоодо генерал-лейтенант ПИРНИН Эстонско корпусо гурбан зуун хорин дүрбэн өхөөр буугаар хорин дүрбэ дахин артиллерийн буудалга хэжэ, Эхэ оронойгоо үнэнхөө салют-мэндэ хүргэхэ байна.

Онсо һайн дайшалхы абуулгануудыг хэһэнэй түлөө ТАЛЛИН городые сүлөөлхын түлөө болоһон байлдаануудта хабаадалсаһан Танай хүтэлжэ байгаа сэрэгүүдтэ БАЯСХАЛАН ХҮРГЭНЭБ.

Манай Эхэ ороной эрхэ сүлөө болон бээ даанхай байхын түлөө байлдаануудта амн бээ үгэһэн геройнууд хэтэ мүнхэдөө алдаршаг!

Немецкэ булмтарагшад үхэжэ тогнолог!

Верховно Главнокомандалагша
Советскэ Союзай Маршал И. СТАЛИН.

КОМУНИСТНУУД, ТАЛХАНАЙ ФРОНТ ДЭЭРЭ ЭМХИДХЭХЫ ҮҮРГЭНҮҮДЭЭ ХАРУУЛЫТ

булмтарагшад тэжэ талаар гегэ Арминтаа туйлажа байдаг урмашаһан эрэгтэй коммунистууд таряа болон тушаалга нэдэнгүй коммунистууд энэ эмхидхэхы үшөө эдбхитэй сэрэгтэй. Хуульдаа түрүү колхоз эхин органистнууд хэһэнэй олоной дунда байһаниинь коммунистууд хаууль тэхи сонгоһонд орололго харуулганууд харуулганууд бээ дээрэ даагдаха гансаһан үргэн коммунистуудтай колхознуудыг акалай үндэр

бүтээснүүдэ туйлаха талаар политическо-эмхидхэлэй хүдэлмэри абуулжа, социалистическэ мүрхсөөндэ тэдэниие олоор хабаадуулна.

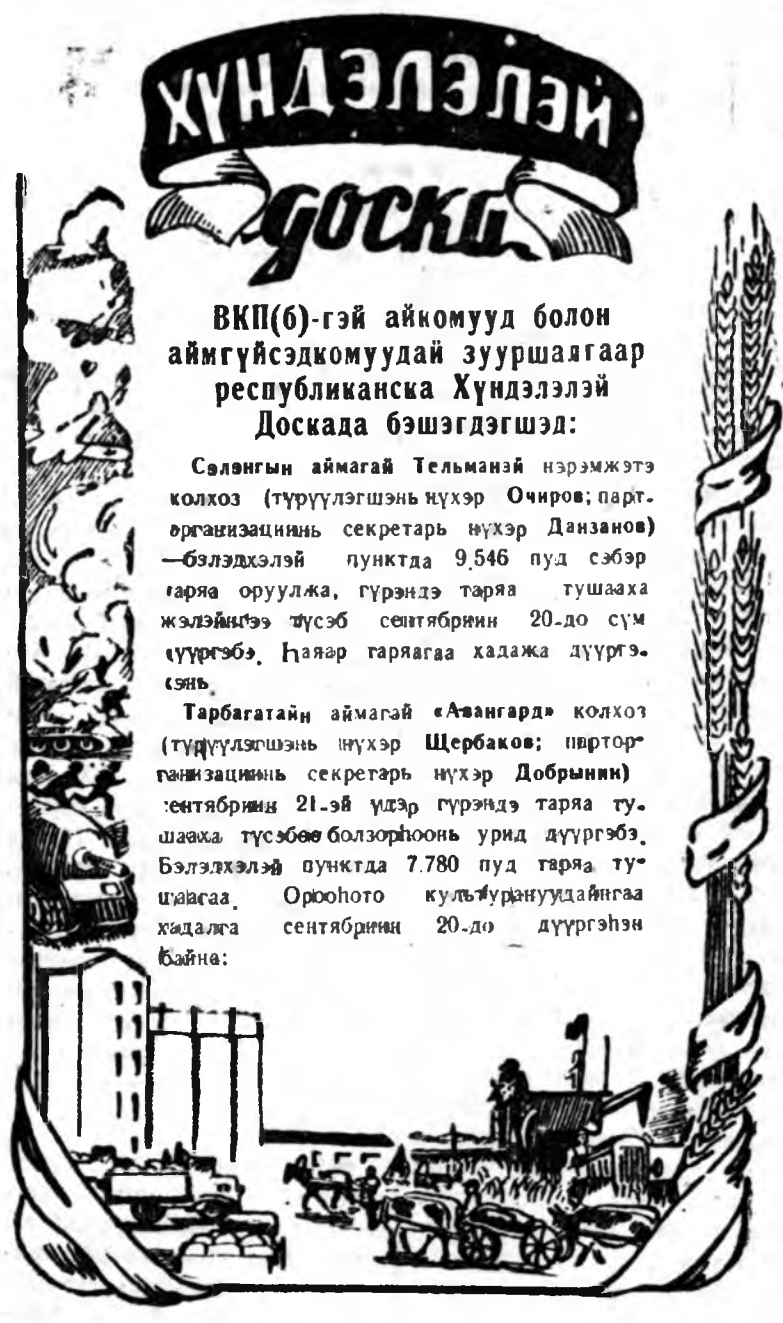
Мүнөөдөр, манай газетын хууданда Тарбагатайн аймагай «Победитель» колхоз тухай тодорхойгоор бэшэгдэбэ. Тэндэ тэрэ колхоз дайн сэрэгтэй үедэ зарим нэгэн амжалтануудыг хайшан гэжэ туйлахан тухайнь уншанабди. Энэ колхозэйхидой туйлахан амжалтань имагта эндэхи коммунистуудай шадбарита ажал хүдэлмэри харуулна гэшэ. Эдэнэй дүй дүршэлтэй ондоо нютагуудай коммунистуудай, комсомолцуудай танилсаа һаань һайн һэн.

«Победитель» колхозой коммунистууд болон комсомолцууд хадаа үндэр баян, илалтын ургаса туйлаха, мүн тэрэнэе богонхон болзор соо, зааханшыг гээлтэгтүгээр хуряжа абаха ба гүрэндөө тушааха хэрэгтэ барандаа эдбхитэйгээр хабаадалсажа, мүнөө энэ хүдэлмэрээ дүүргэхээр боложо байна. Эндэхи коммунистуудай олонхын, комсомолцуудын барандаа колхозойнгоо болгохо уялгатай.

ажайлэдбэри дээрэ өөһэдэ бээер хүдэлмэриинэд. Коммунистууд ба комсомолцууд колхозойнгоо эгээн харюусалгатай участогууд дээрэ табигданхай. Жэшээлхэдэ, 5 коммунист, 8 комсомолец рядовой колхознигуудад, 2 коммунист таряан акалай бригадираар хүдэлмэриинэд. Мүн тус аймагай Молотовой, Бировэй нэрэмжэтэ «Авангард», «Гигант», болон бусад колхозуудай партийна эхин организацинууд, тэдэнэй членүүд таряахуряалга дээрэ эмхидхэхы үүргэнүүдэ муу бэшээр бөөлүүлнэд.

Зүгөөр, ингэжэ ажал хүдэлмэрээ эмхидхэдэг колхозно партино-комсомольско организацинууд даб гэхээр үсөөншэг. Энэ хадаа республикын колхозуудай таряа хуряалгын, илангаяа тушаалгын хүдэлмэриинэ хангалтагүйгөөр абуулжа байһан дээрэнэ элирнэ.

Үргэн нинтэ колхознигуудай дунда бадаран дэлгэржэ байгаа патриотическа хүдэлөөниие коммунистууд болон комсомолцууд оройлжо, тэрэниие хуряалга тушаалга хурдагдаха хүсэтэ зэбсэг

ВКП(б)-гэй айкомууд болон аймгүйсэдкомуудай зууршалагаар республиканска Хүндэлэлэй Доскада бэшэгдэгшэд:

Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Очиров; парт-организацининь секретарь нүхэр Данзанов) — бэлэдхэлэй пунктда 9.546 пуд сээр гаряа оруулжа, гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэб сентябрийн 20-до сүм дүүргэбэ. Һаяар гаряагаа хадажа дүүргэсэн.

Тарбагатайн аймагай «Авангард» колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Щербаков; парт-организацининь секретарь нүхэр Добрынин) сентябрийн 21-эй үдэр гүрэндэ таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэбэ. Бэлэдхэлэй пунктда 7.780 пуд гаряа тушаагаа. Орооһото культурануудайнгаа хадажа сентябрийн 20-до дүүргэһэн байна.

Советскэ Информбюроһоо Сентябрийн 22-ой оперативна мэдээн

ЛЕНИНГРАДСКА фронтын сэрэгүүд эрмэлзлэгтэ довтолго хэжэ, сентябрийн 22-то ухан-сэрэгтэй шуухала база болон Балтийн далай дээрэхи томо порт ба Советскэ Эстонин столица болохо ТАЛЛИН (РЕВЕЛЬ) городые байлдаатайгаар эзэлэн абаад, мүн тэрэшэлэн 800 гаран ондоо һуурин газарнуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда ТАПА гэдэг город болон түмэрзамай үзэл, ПАЙДЕ город ПЫЛЬТСАМА город, КУНДА, ХАЛЬЯЛА, КУСАЛУ, КАБЕРЛА, КЕХРА, ЛЭХТСЕ, ЯРВА-МАДИСЕ, ПРВА-ЯНИ, ПЕТРИ, КОИГИ ЯРАВЕРЕ, РЯСНА, ВИТСЯРВЕ гэдэг томо һуурин газарнууд ба КИЛТСЫ, ТАМСАЛУ, НЫМНЮЛА, ЯНЕДА, АГВИДУ, МУСТИОЕ, КЕХРА гэдэг түмэрзамай станцинууд бин.

ВАЛГА городһоо баруун-хойгуур ба баруугаар манай сэрэгүүд 60 гаран һуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлбэ, тэдэнэй дунда РАНДА, РИДАЯ, АЛА, КУРЕ, ШАЛДЕРИ, ДАНСТЫ, ТУРНА (гэдэг газарнууд ба ОМУЛИ гэдэг түмэрзамай станци бин.

САНОК городһоо зүүн-урлуур манай сэрэгүүд үсэл шанга байлдаануудыг хэжэ, 30 гаран һуурингазарнуудыг эзэлбэ, тэдэнэй дунда ЖЕРНИЦА, ВОЛКОВЫЯ, БУКОВЕЦ, ТЕРНА, РАЙСКЕ, СОМЛЕ, ТЕЛЕСНИЦА, ОШВАРОВА, ПОЛЯНА, ЧАРНА, АЛГОВСА, МИШАНЕЦ, ПЛОСКОЕ гэдэг газарнууд бин.

Румынин баруун кубила манай сэрэгүүд румынска сэрэгүүдтэй хамта дайлагдама АРАД гэдэг город болон түмэрзамай томо үзэлыг эзэлэн абаад, 50 гаран ондоо һуурин газарнуудыг байлдаатайгаар эзэлэн абаба, тэдэнэй дунда ШЕПРЕУШ, ПЭДУРЕНЬ, ШИМАНДУЛ, СФЫНТА-АНА, ГАЙ, АРАДУЛ-НОУ, ФЕЛНАК, МАЙЛАТ, ТЕМЕСКЕНЕ гэдэг томо һуурин газарнууд ба НЭДАБ, ШИМАНДУЛ, СФЫНТА-АНА, КЕРЕМИДЕРИА, ГЛОГОВЕЦ, АРАДУЛ-НОУ, ЗАДЕРЛАЙ, ФЕЛНАК гэдэг түмэрзамай станцинууд бин.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшад бэлэрлэмүүн ба хэдэн пунктиүүдта нютагай удхашанартай байлдаанууд болов. Сентябрьин 21-дэ манай сэрэгүүд бүхы фронтиуд дээрэ 62 немецкэ тани гэмтээһэн ба үгы хэһэн байгаа. Агаарта болоһон айлдаануудта ба зонитнэ артиллерийн буудалгаар дайсанай 12 самолёт унагаагдаа.

☆☆☆

Манай авиаци Таллин (Ревель) гэдэг портдо немецкэ транспортнуудта довтолбо

Сентябрийн 21-эй үдэшэлэн (Ревель) гэдэг портдо немецкэ ба мүн тэрэ һүни Улантугта транспортнуудта довтолбо. Доб-Балтийска флотой авиаци болон холо шидэдэг авиаци Таллин (Үргэлжлэлэнь 2-дохи нүурта).

Советскэ Информбюроһоо

(Ургэлжлэл. Эхинийн 1-дэхи нүүрт).

толого болохо үедэ портдо немецкэ сэрэгүүдтэй олохон транспортнууд байгаа.

Бомбодолог болоходо бомбонууд сэхэ тудажа гурбан томо немецкэ транспорт болон дайсанай харуулай корабль шэнтээгдэбэ.

Тэрээнхээ гадна, портһоо гаража ябаһан нэгэ транспорт дээрэ түймэр боложо, һүүлээрнь айхалтар ехэ хүсэтэ тэһэрэлгэ болоо. Гурбал немецкэ транспорт, дайсанай тральщик болон ондоо суданууд гэмтээгдэбэ.

Ленинградскэ Фронтин сэрэгүүд эрмэлжлэгтэ довтолгооо хүгжүүлбэ. Атака хэһэнэйнгэ өсөсэтэ манай частнууд Тана гэдэг горд ба түмэрзамай шухала уезлые эзлэн абаа. Тана горддо 50 ехэ буу, олон тоото пулемёт, ашаатай түмэрзамай 5 эшемент, һомо хэрэгсэлтэй, хэлхэ холбооной зөөритэй ба бусад сэрэгтэй материалтай 10 томо склад немецүүдхэ булаглан абгаһан байна. 300 гаран немецкэ солдат болон офицер плендэ абтаа. Дайсан болбол хамгаалгынга забһарай рубежүүдтэ аһалдан тогтохо гэжэ айхалтар ехэ һэдэлгэ гаргаба. Советскэ частнууд шадамар ба эриц шанга ябуулгануудаараа немецүүдтэй эсэргүүсэлтые нуга дараһан байгаа. Манай танкистнууд болон ябгал сэрэгүүд зам хударай дайсанай колонно болон ашаа тээбэриие бутэ нэрбэн һалгажа армалжэлгэтэйгээр урагшаа даһшана. Манай сэрэгүүд эршэмтэй марш хэжэ Таллин гордто сүмэрэн ороо. Гэнтэ дээрээ ортожо ухаа мэдээгээ алдаһан дайсанай гарнизон юмшье хэжэ шадаагүй. Вйльсын байлдаа хэжэ Ленинградскэ фронтин ба генерал-лейтенант Пэрнын эстонско корпусой сэрэгүүд Балтика дээрэхи уһан-сэрэгтэй шухала база ба Советскэ Эстониян столица болохо Таллин гэдэг горд ба портые немецко-фашистскэ бүлмтарашалһаа сүлөөлбэ.

Валга гордһоо зүүв-хойгуур Н-скэ соединениин частнууд намагтай газарые хойто ба урда талаарнь тойрон гараад Ала гэдэг һуурин газарһаа немецүүдые намнан гаргаа. Сухарихадаа дайсан болбол байлаанай болоһон газар дээрэ өһөдүйтөө солдат болон офицернуудтэй 300 гаран үхээрые орхибо. Валга гордһоо баруугаар манай сэрэгүүд артиллерие татан асаржа немецүүдтэй бүхэжүүлгэнүүд хүдар хүсэтэ буудалга хэһэн байгаа. Һүүлээрнь дайсан болбол советскэ ябган сэрэгшүүд болон танкистнуудта довтолго хээ. Дайсан болбол шэнэ хүсэнүүдые байлдаанда оруулжа Седэ мурэний рубеж дээрэ аһалдан тогтохо гэжэ һэдэлгэ юм. Манай сэрэгүүд Седэ мурэниие байлдаатайгаар гаталан гараад, Валмиер гэдэг горд ба түмэрзамай уезһаа 25 километртэ байһан Даксты гэдэг газарые эзэлбэ.

Манай авиаци газар дээрэхи сэрэгүүдтэйгээ ябуулгые эдибхитэйгээр дэмжэнэ. Советскэ лётчигүүд хэдэн немецкэ танк, 14 ехэ буу, 3 хуягта транспортёр, ашаа тээбэритэй 150 автомашина үгы хэжэ, һомо хэрэгсэлтэй 4 склад ба горючитай нэгэ склад тэһэлэбэ. Агаарта болоһон байлаанца 6 немецкэ

самолёт унагаагдаһан байна.

◆ Савок гордһоо баруунурдуур дайсан болбол үндэршүүд дээгүүр хүсэтэ бүхэжүүлгэнүүдые байтуулаа. Танкнууд болон самоходно ехэ буушуудаар хүсэжэһэн немецкэ ябган сэрэгүүд хэдэн дахин контратака хэбэ. Советскэ частнууд дайсанай контратакые сухаруулан сохижо, тэдэнэй гол хүсэнүүдые һаатуулан бариха зуураа тойрон орохо манёвр хэжэ немецүүдтэй эсэргүүсэлтын уезда хажуу талаһаань довтолбо. Айхалтар шанга тулалдаанай һүүлээр дайсан яаралаар сухарыа. 101-дэхи немецкэ хадм буудалгын дивизин 228-дахи ябгл сэрэгтэй полк бутэ нэрбэглэн һалгаагдаһан байна. 12 ехэ буу ба миномёт, 44 пулемёт, һомо хэрэгсэлтэй 2 склад, инженерие зөөритэй нэгэ склад булагдан абтаа. 230 немецкэ солдат болон офицер плендэ абтаба. Плендэ абтагшадай дунда 228 дахи немецкэ полкын командир ба бүлэг штабной офицерүүд бии.

◆ Румынин баруун хубида румынскэ сэрэгүүдтэй хамта ябуулгаа хэжэ байһан манай сэрэгүүд Арад гэдэг гордые эзэлбэ. Немецко-фашистскэ сэрэгүүд тус гордой түлөө болоһон байлдаанда сэрэг болон техникынгээ талаар ехэ гээлтэдэ оробо. Арад гэшэ Румынида хэмжээгээрээ талдахи горд ба ажауйтэдбэрин томо центр болохо юм. Арадта бүд нэхэлгын фабрика, вагон бүтээлгын завод, дарин завод ба эдэ хоолой предриятинууд бии юм. Энэ горд румыно-венгерскэ хилэһээ 16 километрын газарта байдаг байна. Ондоо нэгэ газарта манай сэрэгүүд урагшаа даһшажа, хэдэн һуурин газарые эзэлбэ. 600 гаран немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицер плендэ абтаа.

◆ Остроленка гордһоо баруугаар лейтенант Васинай команда доро ябаһан 4 советскэ штурмовигүүд немецкэ эшелоние хараад, тэрэндэ довтолһон байгаа. Түрүүшынгээ орлоор манай лётчигүүд паровоз ба хэдэн вагонуудые галдаа. Хоёрдох атакаяа хэхэдэн танкнуудые тээжэ ябаһан зайдан вагонууд галда шатаба. Удангүй алагаша лейтенант Давиденкын командалгаар бүлэг штурмовигүүд уһалаар ерөжэ, немецкэ эшелоние үгы хэхэ ябадалы туйланды хүргэһэн байна. Танкнуудтай 15 зайдан вагон, горючитай цистерна, сэрэгтэй ашаатай хэдэн вагон хяа бала бууһан ба галдагдаһан байгаа.

Баренцова далай ба Варангер-Фюрддо Хойто флотой авиаци хамта дээрэ 11.000 тонно уһа туриха хэмжээтэй 2 немецкэ транспортые шэнтээбэ.

Октябриин урда тээхи мурьсөөндэ бултадаа

Үдэр һүниггүй эрхим тарья тушаа байхые орон ба фронтнай эрмэлжлэл

РЕСПУБЛИКА ДОТОР ТАРЯА ХУРЯЛГА БА НАМАРАЙ ТАРИЛГЫН ЯБАСА ТУХАЙ БМАССР-ай НАРКОМЗЕМЭЙ МЭДЭЭН

1944 оной сентябриин 20

Аймагууд	Таряхууралга (процентээр)	Намарай тарилга (процентээр)
Түнхэнэй	75,9	51,0
Закаменай	75,7	4,3
Тарбагатайн	69,3	51,0
Сэлэнгын	68,6	56,7
Хорин	66,7	48,0
Иволгын	66,3	96,5
Бичурын	64,7	48,0
Зэдын	61,2	80,0
Мухаршэбэрэй	60,3	46,2
Хэжэнгын	59,7	1,8
Хойто-Байгалай	59,8	—
Прибайкальска	58,5	43,1
Кяхтын	58,5	—
Яруунын	57,7	13,0
Куарын	57,2	28,9
Зангай	57,1	81,9
Кабанскын	55,4	69,4
Курумканай	55,0	—
Баргажанай	52,3	53,5
Ваунтын	50,8	—
Байкало-Кударинска	46,5	80,8
Хамта	62,2	43,0

Дээрэхи мэдээнхээ харахад республика дотор таряхууралга хангалтагүй ябаһан зандаа. Һүүлэй табан хоног соо Прибайкальска, Яруунын, Бичурын, Байкало-Кударинска аймагууд арбаадшые процент ургалта үтөөгүй байба. Хуряалгын хүдэлмэри хожомдуулан эдэ аймагууд гүрөндэ тарья тушаагаар республикаа ехэжэнээр һаатуулжа байна.

БЭЛЭДХЭЛЭЙ ПУНКТ ДЭЭР

Ганзуриндахи бэлэдхэлэй пунктда Тарбагатайн болон Иволгын аймагуудай олонхи колхозууд тарья тушаана. Тийн, энэ пункт гүрөндэ тушаахаар асарһан колхозуудай тарья һаатуулангүй абахаар болтороо бэлэдхэһэн байна. Тарья тушаажа ерөһөн колхознигуудай байра, сайжа, эдэмхэ газар бэлэдхэгдэнхэй. Бэлэдхэлэй пунктын хүдэлмэришэд асарһан тарьяе үдэр һүни илгадгүй тушаажа абана. Зарим үдэрүүдтэ тус пунктда хэдэн олон машина, тарья шэрэгтэй улаан ашаа гансата һубарижа ерөдөг юм. Тийхэдншые бэлэдхэлэй пункт эдэнэриге хүлээгэжэ үни удаан байлтангүй, тэрэ доронь тарьяе тушаажа абаад, һөөртөн өльгөдөг байна. Тэрэнэй ашаар эндэ тарья тушаадаг колхозууд гүрө-

пейнтөө урдахи пунктда гануудые һалһан байха юм. һалһан аймагай «Победител» нэгэ үдэр соо 160 хим тарья тушаа документ абад үдэр «Гитлер» гаар 45 центер тушаагаа. Шэлэмэл тарья ерөһөн хэдэн һаатажа, сага хаджа Ганзуриндахи пунктын хүдэлмэришэд байһандэ Зүгөөр энэ тарья тушаагдаһандаа хажуу шалгаа болорон гэхэ хэрэгтэ гүрээ оролсоно (Т. ТАБАН)

Хоёр бригадань яахадаа хожомдуулан

НОВО-СЕЛЕНГИНСК. (Манай информаторһаа). Тамчын сомоной Молотовой нэрэмжэтэ артелиин таряхууралга дээрэ хүдэлмэришэд бригаданууд бүгэдэ мурьсөөндэ хэй. Энэ мурьсөөндэ нүхэр Пыбикдоржиевай хүтэлбэрилдэг гурбадахи бригада түрүүлжэ ябажа. Бригадын членүүд Дамбаева, Цыдендамбаева, Очиров, Жалсанов, Жалсанова ба бусад хуряалгын ямаршые хүдэлмэришэд яахадаа даалтабаринуудаа үргэлжэ үлүүлэн дүүргэнэ. Тарья хадаха түсэбөө 107 процент дүүргэжэ, түрүү һуурида гаран энэ бригадада колхозой правлений болон партыйна организацини дамжуулгын Улаан туг үттэнхэй.

Зүгөөр, тус бригаданууд хожомдуулан нэгүй. Нөгөөдэ бригаданууд бүгэдэ дохной. Нөгөөдэ нүүд үдэр соо 150 ха түсэбтэй байх хуряана. Хоёр бригадтай ёһоор 20 арай гэжэ шалһа. Эдэ бригаданууд дунда үдэрхэ хэжэ хувүүд тус бригадирнууд үсэдхэжэ, тус шэхэ хэрэгтэ сүүлнэгүй. Мундынхид байгуула дүүргэдэгтэй бай

ВЛКСМ-эй Обком ба БМАССР-эй Наркомземдэ

Дэмбрыловэй бригада дамжуулгын Улаан тугые гэдэргэнь абаба

Һаяхан, ВЛКСМ-эй Обком ба БМАССР-гэй Наркомзем болбол залуушуулай тракторна бригадануудай республиканска мурьсөөндэ дун хаража үзөөд, Саянтын МТС-эй нүхэр Бимба Дэмбрыловэй хүтэлбэрилдэг тракторна бригадые мурьсөөндэ илагшад гэжэ тоолоод ВЛКСМ-эй Обком болон БМАССР-эй Наркомземэй дамжуулгын Улаан тугые Кыренскэ МТС-эй нүхэр Малановай хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригаданууд абажа нүхэр Дэмбрыловэй бригадада үгэх гэжэ тогтоол гаргаба.

Нүхэр Дэмбрыловэй бригада болбол зөөлөн хахалалгада оруулхата (условно трактор бүхэнөөр 576,7 га газар хахалжа, тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэбье 215,4 процент эрхим шанартайгаар дүүргэхэ зуураа 3.800 килограмм горючи алмаба. Энэ бригада август һара соо зөөлөн хахалалгада оруулхата условно трактор бүхэнөөр 138,7 га хахалжа үлэмжэ ехэ ургалта үгэһэн байна.

ВЛКСМ-эй Обком болон БМАССР-эй Наркомземэй дам-

жуулгын Улаан туг абаха кандидатудта дооро дурсагдаһан бригаданууд оруулагдаба:

Кыренскэ МТС-эй нүхэр Галсан Малановай хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригада 1-дэхи кандидат болгодоо. Энэ бригада зөөлөн хахалалгада оруулхата условно трактор бүхэнөөр 485 га хахалжа, тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэбье 251,7 процент дүүргэхэ зуураа ехэ хэмжээнэй горючи алмаһан байна. Хүдэлмэринь шанар эрхим һайн. Тийхэдэ һүүлэй нэгэ һара соо зөөлөн хахалалгада оруулхата условно трактор бүхэнөөр 119 га газар хахалаа.

2-дохи кандидатта зөөлөн хахалалгада оруулхата условно трактор бүхэнөөр 363 га хахалжа, тракторна хүдэлмэрингөө жэлэй түсэбье 207 процент дүүргэхэ зуураа 3575 килограмм горючи алмаһан нүхэр Анна Федоровагай хүтэлбэрилдэг залуушуулай тракторна бригада оруулагдаба:

Гадна дооро дурсагдаһан тракторна бригадануудай һайн хүдэлмэриие тэмдэглэбэ гөбөл:

- Дамбаевай—Б.
- Калашниковгай—
- Бабенцовгай—
- Самингай—
- Пушмаровагай—
- Цырендоржиегай—
- Базаровай—
- Солдатовай—
- Анна Степановна—
- Пугачевгай—
- Антоновгай—
- Стрельцовгай—
- Намнилоной—
- Бабасановай—
- Бимбаевай—
- Гоноровой—
- Полуяновай—
- Козловскиин—
- Садовскиин—
- ВЛКСМ-эй
- Хөжэнгын, Бичурын болон дээрэ аймагуудай МТС ректорнууд шурганууд дунгые үгөөд дэгдэж, комсомол секретарьнууд ректорнуудыи үгэе галһа сар болон ВЛКСМ-эй уялгалба.

Илалта иигэнжэ туйлагдана

Арбагатайн аймагай „Победитель“ колхозойхидой хуряалгын дүй дүршэлье хаа-хаанагүй халан абажа, хурдан бушуугаар ажаллагты!

★ ★

★ ★ ★

★ ★

Колхознай хүгжэлтын зам дээрэ

Колхозной правленийни түрүгтэй 14-дэхи жэмэе хүгжэж байна. Энэ үе соо дүй дүршэл оложо байна. Гэбэшье, томогой ажал ябуулгы, дайн сэрэгэй үелэ гандэ ажал ажал дүй хүтэлбэрлэхэ гэшье байна гэжэ ойлгоо. Тимэбэе би нёдондо гуродо болоһон колхозной хүтэлбэрлэй богонихон хургада байлсажа, тэнгэриг практическа хүдэлбэрлэсэе талаар бага хурда байгаа.

Улаан Армидаа талаар үнгэрэгшэ хүдэлбэрлэе малай колхозной хүдэлбэрлэе байна. Түбхын түрүгтэй ажал үрүгжүүлжэ, үероническэ Армидаа шадаалһаа зорилго манайхид байна.

Газар тариалангай ажал хүдэлбэрлэе магта стахановска

цуудаар байгуула тушаа манай колхозной правлений, партийна болон комсомольско эхин организацинууд анхарал оролдолгоо гаргаһан байгаа. Сэрэгтэй гурбадахи хабарай тарилгы үнгэрэгшын урда тээ манай колхоз соо оройдоо 4 тарьян ажалай бригаданууд байгаа нэн. Теэд эдэ бригаданууд тарилгы агротехническа богонихон болзор соо үнгэрэгшэ шадахагүй гэжэ тоолоод, 5-дахи бригадые колхоз соохи аргаболомжоёо хайтар хаража үзөөд эмхидхэн байгаабди. Энэ бригадын бригадираар эдихитэй комсомолец нүхэр М. К. Павловае томилоо нэмди.

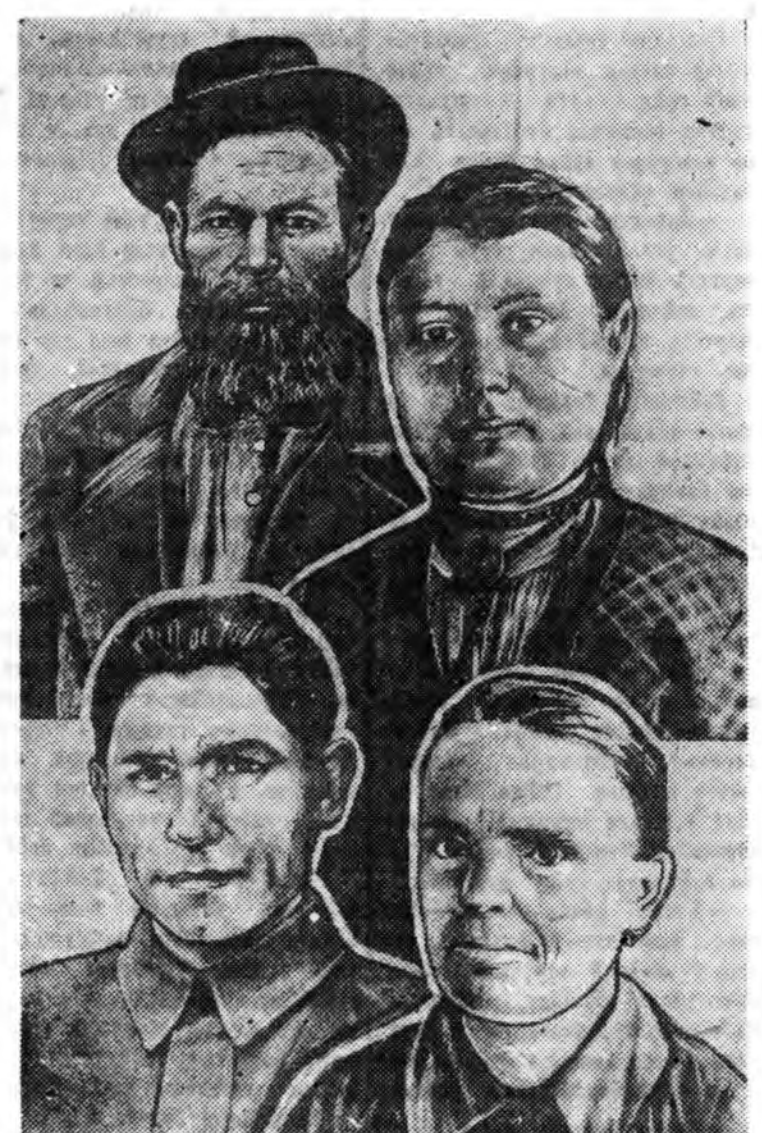
Комсомолец Павловагай хүтэлбэрлэе энэ бригада хабарай тарилгын түсэбье 111 процент дүүргэжэ, гансахан колхоз соого бэшэ, харин аймаг соогоо түрүү зэргэ эзэлһэн байгаа. ВЛКСМ-эй обкомой шийдхэбэрээр нүхэр Павлова болбол «Республикын солото плүшад» гэжэ нэрээрэгдэ хүртэһэн юм. Нүхэр Павловагай хүтэлбэрлэе бригадынхидай стахановска ажа-

лаар колхознай тарилгынгаа түсэб 100 процент дүүргэжэ шадаа нэн.

Мүнөө таряхурыалга, сохилго, сохилго манай колхоз соо муу бэшээр эмхидхэгдэхэй. «ВМАССР-эй хүдөө-ажалые саашадань хүгжөөхэ тухай» ССР Союзай Совнаркомой тогтоолоор урмашан манай эрэгтэй, эмэгтэй колхознигууд таряхурыалгын хүдэлмэриэе эмхитэйгээр үнгэрэгшэ байна. Бүхы дээрээ 1650 гектар таряхурыаха байһан аад, һүүлэй мэдээгээр 1350 гектар хуряагаабди. Мүн тарья сохилго болон тушаалга октябрийн 1 хүртэр 100 процент дүүргэхээр уялганууды абанхай.

Мүн уржажа байһан малажала элбэг дэлбэг үбнэ тэжээлээр 100 процент хангаабди. Манай колхоз соо үдэрһөө үдэр бүри стахановцуудай тоо олошоржо байна.

И. П. ИВАНОВ,
«Победитель» колхозой правленийни түрүүлэгшэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) магтаалта энэ колхозой түрүүл-шүүл-бригадир Т. А. Сластин, комсомольско организацины секретарь М. К. Павлова; агитколлективне хүтэлбэрлэгшэ Р. С. Уткин ба малажалай фермые дааһа П. Я. Васильева.

Үнэн хурса үгэнүүдэй үрэ туһань иимэ

Фронт дээрэ, мүн патриотуудай гаргалганууды үргэн хурдан ойлгуулжа хүдэлбэрлэе зам тэжээ зорилго агитаторнууд мүн уялга мүн. Агитаторнууд гэшье ай-хурдан ба харюусалгатай гэшье гэжэ манай хүдэлбэрлэе юм.

19-дэхи июлийн 19-дэхи партийна суглаан агитаторнууд хүтэлбэрлэе магта нэм. Теэд үүргэе парторганизацитай туһаламжатай үүргэе дүүргэжэ байһан агитаторнууд даалгавартай дуртай. Тинхэдэ үүргэе эдихитэйгээр зуураа өөһөдөө бүтээсэнууды колхознигуудтаа хурдан хурдан хурдан хурдан агитаторнууд Петров, Павлова ба Шитын дунда дүлэгтэй ойлгуулам-

жын хүдэлмэри эдихитэйгээр эрхилхэтэе хамта, үдэрэйнгөө нормонууды эрхим хайн шанартайгаар 120—130 процент дүүргэдэг байна. Манай «Победитель» колхозой членүүдэй дунда «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» гаргаһан ССР Союзай Совнаркомой тогтоолдо харюу болгожо ажалай үндэр бүтээсэнууды туйлаха гэдэн патриотическа хүдэлбэрлэе үгэе үргэнөөр дэлгэрнэ. Энэ хүдэлбэрлэе зүб замаарн улам саашадань дэлгэрүүлхэ тушаа манай агитаторнууд эхэлхэн эмхидхэлэй хүдэлмэри хэжэ байна.

Түбхын түрүүндэ, таряхурыалгы монсогоршые ороһо гээнгүйгээр богонихон болзор соо үлгэрэгшэ, тарья тушаалгын түсэб октябрийн 1 хүртэр 100 процент дүүргэхэ, мүн тарья сохилго, овомь хуряаха хүдэлмэринүүдые хаһа саг соонь дээдэ хэмжэндэ үнгэрэгшэ гэжэ Октябрийн урда тээхи социалистическэ мурьсөөндэ орходоо абанхай уялгануудынь колхозник

бүхэнөөр дүүргүүлхэ тушаа гол анхаралаа бидэнэр табинабди.

Манай олонхи агитаторнууд өөрынгөө үүргые гансахан газарта уншажа үнгэрэгдэг бэшэ, мүн ханын газарта, дайшалхы хуудаланууд болон газарта витринэ эмхидхэжэ үнгэрэгдэг байна. Ажал хүдэлмэридөө хайхарамжагүйгээр хандадаг залуу залуу колхознигуудтай шангаар тэмсэдэг байнабди. Мүнөө лодыришууд колхоз соомнай байхагүй.

Агитколлективэй, мүн агитаторнууд бүхэнэй хүдэлмэриэе эрид шууд хайжаруулжа үргэн нийтэ колхознигуудтаа политическэ талаар хүмүүжүүлхэ хэрэгые гансахан таряхурыалгын үедэ үргэнөөр эрхилхэ бэшэ, харин энэ шухала хүдэлмэриэе жэмэй дүрбэн сагта үшөө эршэмтэйгээр үнгэрэгшэ байха ёһотой гэшэбди.

В. УТНИН,
агитколлективэй хүтэлбэрлэгшэ.

Комсомолецууд оролдосоороо хүндэтэй болоо

Манай колхозой 8 комсомолец барандаа колхозойнгоо ажал үлгэдбэри дээрэ бөөсэрэ хүдэлмэриэе. Теэд тэдэнэй олонхынь колхозойнгоо эгзэн харюусалгатай участогууд дээрэ ажаллана. Эдихитэй комсомолка А. Семёнова хуряагдаһан ба сохилдоһон тарьяе бүридхэхэ, шэгнэхэ хүдэлмэритэй. Мария Кокорина гахайн фермэ дээрэ хүдэлмэриэе зуураа мүнөө жэмэе нэгэшье гахай үхүүлэггүй, малшадай дунда ойлгуулаалтын хүдэлмэри эдихитэйгээр эрхилдэг юм. ВЛКСМ-эй член нүхэр Е. Горбатых ба бусад таряхурыалгада ябахандаа үдэрэйнгөө нормонууды 120—130 процент дүүргэнэ.

Гэбэшье манай хүдэлмэриэе дутуу дунда зүйлүүд олон бин.

Түбхын түрүүндэ, бидэ комсомолецууд тарьянай гээлтэтэй шангаар тэмсээнгүйбди. Мүн колхоз суглауулаха хэрэгтэ өөһөдөнгөө дүүнөр болохо—пионерүүдые үшөө эмхидхэжэ шадаагүй байнабди. ВЛКСМ-эй член нүхэр М. Васильев колхозойнтоо тарьяе хүни үдэргүй харууһалхын түлөө табигдабашье һаа, энэ харюусалгатай ба хүндэтэй уялгадаа хайхарамжагүйгээр хандаһан байгаа. Тинхэдэнь бидэнэр комсомольско суглаан дээрэ нүхэр Васильевы шангаар шүүмжэлээд выговор үгөө нэмди. Мүнөө нүхэр Васильев алдуу эндүүгөө забажэ магтаалтай хажуулан болоо.

М. ПАВЛОВА,
Комсомольско организацины секретарь.

Бидэнтэй мурьсэжэ бирахагүйт

Социалистическэ мурьсөөн, зүбөөр эрхилжэ мурьсөөн хүсөөр зааһан туйлагдалаг байна. «Победитель» колхозной ажалай бригадын гурбадахи жэмэе хүдэлбэрлэе байна. Энэ үе соо мурьсөөе үрүгжүүлжэ, даалгавартай саг болзор соонь мурьсөөн бөлхон партизануудын Улаан

Мүнөө таряхурыалгын түлэг дундаа эрхилэгдэжэ байхада минни бригадынхид гансахан өөһөд хоорондоо мурьсэжэ бэшэ, мүн № 5 бригадынхидтай мурьсэдэг юм. Сопмурьсөөнэйнгөө договорой дүүргэлтэ боложо байһан тушаа табан үдэртэ шалганабди. Теэд минни бригадынхид хуряалгын хүдэлмэри дээрэ колхоз соогоо түрүүлжэ ябаһаар.

Колхознигууд А. Ковалева, А. Хромых, У. Гуслякова, С. Хромых, М. Бондырева, Т. Гуслякова болон А. Минаева гэгшэд үдэрэйнгөө нормы 140—150 процент

дүүргэнэд. Стахановец нүхэр А. Минаева үдэр бүри хажуур хурсалхандаа, эрэ хүнһөө зааханшые дутагүй хайн шанартайгаар даалгаварыа 150 процент дүүргэнэ.

Манай бригадынхидай дунда ажалай жаяг заршам эбдэхэ, хүдэлмэридөө гархадаа оройтохо ябадал үзэгдөөгүй. Мүн тарьянай гээлтэтэй болон хоролто, үрилгэтэй шангаар тэмсээнбди.

Т. СЛАСТИН,
тарьян ажалай № 1 бригадын бригадир.

Хурданаар хүдэлхэдэнь тодоор бүридхэхэ хэрэгтэй

Тоо бүридхэл хэхэ хүдэлмэри техническэ хүдэлмэри бэшэ, харин политическэ удхашанартай хүдэлмэри гэшье гэжэ ойлгодог болооб. Хэрбээ колхоз соо тоо бүридхэлэе зүбөөр эмхидхэбэл колхозой зөөрнэе үрхэхэ хуугайлаха гэхэ мэтын хорото муулай ябадалтай тэмсэхэ ябадал гарганаб гэжэ тоолодог би. Тинхэдэ би болбол партино-комсомольско организацинуудайнчаа

эне хүндэтэй ба харюусалгатай даалгавариэе жэмэеэе хайнаар дүүргэхын түлөө хамаг бүхы анхарал оролдолгоёо гаргана гэшэб.

Зүгөөр тоо бүридхэл хэхэдэ хэн колхозник энэ үдэртэ стахановска ажал гаргаваниэнь хаража колхозойнгоо правленийдэ үдэр бүри алдангүй мэдүүлжэ байдаг би.

А. СЕМЕНОВА.

Жамьян БАЛДАНЖАВОН

ЯРАЛТАЙ ТЕЛЕГРАММА

(НОВЕЛЛЭ)

—Лейтенант Доржиев, газашаа гарахы!— гэвэн огсом шанга хоолой үргэн ута казаармын нэгэ талааа дуудаж, урагша койшоо хүндэлэн ябаа сэрэгшэдэй дүүсэн дундуур ходо харбахан бөмөн мэтэ нөбтэ гарана.

Сэнгэлэг тэнюун шарайтай, үндэр сагаан залуухан лейтенант гүйн гүйн гэшхэлээд, үгдээр газашаа гарахадань мүрөө дээгүүрээ архан сумка буйбадан ахэнэр угтажа байба.

—Яаралтай бэшэг, — гэж гансахан үгэ дуугаран, хүхэ конвертгүй бэшэг сумкааа гаргаж, лейтенант Доржиевта үгэжэрхөөд тусхай дэртэртэ гарынхон табюулна.

Лейтенант Доржиев тэрэ бэшэгэ абамсаараа, тала гүбнүн хүбүүнэй адуун төөлэй шэхэдэжэ байһандаа, үрөөһөн шэгшэгхэнь бариж хуу татаад, долорһоонь хүхэ бэхээр татаа-жархиван сээрһа гаргажа аман соогоо уншажа захална. Гэнтэ ханаа алдабан мэтэ болоод үнөөхи эхэнэртэ ямар нэгэн үгэ хэлэхэеэ харан гэхэдэнь, тэрэнхэ уни ябашахан байба.

Мойһон харахан нүднүннхэ баярай ошоор ялалзан байжа, хүхэ бэхээр бэшэһэн мүрнүүд дээгүүр тэрэниие мүнгэнэй унаар угаажа байһандаа гүйнэ хэбэртэй.

—Бэшэг абаба гүш? — гэж гэнтэ дала мүр дээгүүрнхэ эхэ танил аянай асуухада, эрьелдээд харан гэхэдэнь, Доржиевтай найн нүхэр Дроздов гэгшэ аралань зогсоод энэжэ байба. Доржиев эхэл баяртайгаар хөөрэнэ:

—Нүхэр Дроздов, ханагдаагүй бэшэг абаад байналби. Минич хадам аха һама гэдэг дайнай эхилхэвээ хойшо фронт дээрэ ябадаг аах, зургаа—долоон бара соо ямаршы мэдээгүй болошобон юм. Теэж, мүнөө гэнтэ энэ бэшэг абажархибаб. Шархатаад госпитальдо байнаб гэжэ бэшэнэ. Минич адресые газетэдэ статья бэшэхэдэ тэмдэглэһэн дээрэ рэнхэм мэдэжэ бэшэж юм байна. Нэгэ хэды байд гэжэ саашань хэлэнэ — намгани аха туйайгаа үдэрэй ханаан, хүннүн зүүдэн боложо байдаг аабза. Энээнээ телеграммаар мэдээсэхэ болоо гэжээ ха.

Дроздов үхэрэйнгөө баяртай бэшэг хүлэжэ абаад байһанда мүн лэ баясан, бэшэгнхэ халта хараха зүүраа:

—Зүб, зүб! Минич простойшы бэшэ, харин яаралтай телеграмма ябуулыш, — гэжэ үхэрэйнгөө ханаа дээрэ ханаа нэмэжэ хэлдэбэ.

Доржиев тэрэ дороо почтын контородо гүйн ошохо, телеграфай конторын ханада байһан хэлтэги оройтой столон хажууда зогсомгошоо байгааг, хармаанһаа мүнгэ гаргажа хоёр зуун түхэриг тоолоод һамгандаа почтоор

эльгээхэ гэжэ бланкада бэшэжэ дүүргэжээрээ, телеграммын текст зохёон бэшэбэ:

«Һамаа бэшэг абааб тчк Мүнгэ эльгээбэ тчк Бата».

Телеграммала тушаажа, мүнгэеэ ябуулжа, ханаан хэрэгэ амжалтатой дүүргэнхэндэ ехэл баяртай, «Һамгани яагад баярлаханы ааб! Абаан үдэртөө харюу бэшэхэ байха даа...» гэжэ сэдхэхээр казарма тээшээ ошоо һэн.

Үдэр хоногууд удаа дараа үнгэрнэ. Доржиев үдэр бүри бэшэг лэ хүлээнэ. Үглөөгүүр лэ бодохо, мүнөөдэр һамганһаам бэшэг ерэнэн байха бээ даа гээд бодонэ. Зүгөөр яаралтай телеграммын уһанда хаяһан шулуун мэтэ ямаршы харюугүй байдаг лэ байба. Яахадашые бээ үдэр хоногуудшы Доржиевтай бодоходо, ямаршы һонигүй аад, ута унжагар болоһондоо үзэгдэдэг байгаа һэн.

Нэгэнтэ үглөөгүүр почтальон ерэхэдэ, лейтенант Доржиевта халбагар сагаан конверт барюулба. Һамганингээ бэшэгнхэ почеркоорын танижа, тэрбедэжэ ябашуужан гэнхэндэл, конвертын мэгдэжэ задалан гэхэдэнь, бишнхэн саарһанай шэгшэгтэ хэдэн үгэ бэшһэн байба:

«Бата! Олон үгэ бэшэжэшые байһанай хэрэггүй бээ даа. Шамда орхигдоһон хүбүүн бидэ хоёр хүнды гэрэйнгээ оёрто орбойлдожо байнамди. Юу ханажа, юу бодожэ ябаа хүн гэшэбиш? Гансахан хүбүүгээ хайралхаа яагаабши даа! Бишыс, би, мүрөөрөө болон бээбэ.

Яажа ханан үшөө мүнгэ эрижэ байгаабиш? Түрэ найрташил мүнгэн хэрэгтэй болоо гү?

Зай, жаргажа буугыш даа! Мэдэгма».

Нэгэ дахин уншахадаа юушые ойлгобогүй. Долоон тагша дүхэра уугаад байһанда алия толгойнь эрьжэ, уншаһанаа этигэжэ ядан баһа дахин уншаад үзэнэ.

Доржиевтай дотор бүглэгэр хара юмэп биһ болоод, мэнгээр һэн хоолойнь хахаар забажа байба.

Тийн тэрэ үдэртөө уруу хуруу, хүнэй нюур хүсэд харахаа дурагуйлэһэн мэтэ, газар зараад лэ ябадаг байба.

Үдүнгөө адез хүсэд эдингүй. Доржиевтай гараад ошохоёо заблхадань Дроздов ханаа зобонгёор:

—Яагаабши, нүхэр? Үбдөө гүш? Санчасть ошын! — гэжэ хэлэхэдэнь, Доржиев:

—Угы! Эдихэ дурамгүй гэжэ харюусаад, столовоһоо гаража ошоо һэн.

Дроздов энэ юун болоо гэжэ шэб гэһэн гайханги нкдөөр хойноһоонь хараһаар үлэбэ.

—Ходон энээдэтэй наадатай

ябадаг хүн һэн. Яагааб даа! — гэжэ столон үгөө талада бууһан хүн Дроздов гэшы дуугарба.

Дроздов аяашые гарабагүй. Доржиев тэндэһээ гарамсаараа почтын конторо ошохо, юун болобо, яаба гэшэбиш? Би ямаршы хортой юмэ хээгүйб. Ушаршы тэйлбарилыш гэһэн тобыо телеграмма һамгандаа ябуулахана гадна, бүхэли үдэр шэндөө столонгоо хажууда үгэ дуугүй буугаад, таһаралтагүй тамхи татажа байжа, бэшэг бэшэ һэн. Зүгөөр нэгэ саарһанда гэнхэнь охые бэшэжэ байтараа халхалжа хаяжэрхөөд, ондоо саарһанда бэшэдэг байгаа.

Толгой соогуурнын элдэб эрөөм бодо орохоһоо гадна, анхандаа Мэдэгмагай бүри залуухан байхадаа, городской театр соо зүжэг наада хаража буугаад танилсаһанаа, тингээд городской аажамхан үйлсөөр аргаахан ярилдан ябаһанаа бүрин ханана.

Тийн хүннүн тэнгэй үнгэржэ байхада, эхэ гэгшын бэшэг бэсгэжэ конвертлээд, унтаха гэжэ хэды хэбтэбэшэ, уни удаан һэрүүн лэ нийшэ тийшээ эрьелдэжэ байһаар унтаһахан байгаа.

... Доржиевта харюу бэшэг Мэдэгмаһаа одоол хүржэ эрбэ. Тэрэ бэшэгэ Доржиев гартаа бариад залалхана зүрхэ аялан мэтэ эрьелдүүлэн байтараа, үрөөһөн шэгшэгхэнь таһа тагтаад, досоһоонь эхэмэл бэшэг гаргажа абаад уншана:

«... Нелбоһон нелбоһоо амандаа хэлэггүй юм гэжэ үбгэд хүшгэд хэлсэгшэ һэн. Теэд ши одоол нелбоһоо амандаа хэжэ урга үдэрнхэ хэлэһэнэ үглөөдэринхэ бухажа байхадаа яашоо хүн гэшэбиш! Нарай хүүгэн бэшэ ха юм ши. Би гайханаб. Тингээ һаа өөрынгөө эльгээһэн телеграммые уншаад үзэ даа (энэнтэй хэбсарган тэрэ телеграммын эльгээбэб)», — гэһэн нийе уншажархимсоороо конвертын дахин буулижа үзэхэдэнь, түхэрээн хара тамгатай телеграмма байба.

Хурса халхуураа бултайлаһан хортой могой барихаа байһандаа, тэрэ телеграммала сүмөөхэн гартаа барижэ уншахадаань, нигэжэ байба: «Һамга биһни абааб тчк Мүнгэ эльгээ тчк Бата».

Гэнтэ нүдөө ехээр хаража, тэрэ телеграммала дахин уншамаараа, телеграфай конторын хүдэлмэрлэгшэдэй хошонножо, инаг халуун зүрхэнүүдэй хоорондо хоро хаяһание һая мэдэжэ, хармаа соһоо түрүүшын телеграммын квитанция гартаа барин:

—Һэ!.. гэжэл дуугаржэрхөөд, телеграфна конторо тээшэ шамдагайхан ябаһаба.

Полевая почта 14326

Хилын саана

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, сентябрийн 22. (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнуудэй ерховно командованин штабай мэдээсэл соо нигэжэ хэлэгдэнэ:

Союзнигуудай сэрэгүүд Неймеген соогуур хойшоо дабшаха ябадалаа үргэлжэлүүлжэ, дайсанай улам шангадажа байһан эсэргүүцэлтэйгээр ушарба. Союзнигуудай бронетанкова хүсэнууд Неймегендэхи хүүргые булан абаад, авиационна частыуудтай хамта Вааль мүрнэй хойто эрьедэ гаража, хойшоо дабшаха ябадалаа үргэлжэлүүлэ. Неймеген город дайсанһаа эсбэрлэгдэ.

Дайсанай байһан газарта союзнигуудай хушууран ороһон газар Эйндоффенэй хоёр талаар үргэдхэгдэ. Союзнигуудай сэрэгүүд тэрэньхэ зүүгээр байһан Сомерендэ хүрөөд, баруугаар

байһан Винтерхейм байдаанууды хэжэ Шельдын адагай оронозна сэрэгүүд Тортельдэ, мүрнэй урда польдын каналһаа зүүр санһаа эсбэрлэгэ гэлжэлүүлэ.

Удда Голландһаа хилые дабан гарһан Гейленкирхенһээ дабшаба. Штоттер-оршондо, Аахенһаа оронозна сэрэгүүд тэдхи дайсанһаа эсбэрлэгэ үргэлжэлүүлжэ ба даанууды хэжэ байба.

Сентябрийн 21-д бардировшчууд Эрмттейн болон Проффанманн) түмэрманай атаха хэбэ.

Финляндитай эбтээ ороһон тухай хэллэл бэшэнэ

ЛОНДОН, сентябрийн 21. (ТАСС). Рейтер агентствын тэмдэглэһэнэй ёһоор, Финнүүдтай эбтээ ороһон условинууды Руһинитай эбтээ ороһон условинуудтай зэргэшүүлхэдэ адлирхуу юумэнууды олон байна. Английска хуули-та ханамжын ёһоор, Финнүүдэй эбтээ ороһон условинууд нуруу дундуур болоһон байгаа.

СССР Финлянди хоёрой хоорондохи харилсаанууды тогтоохо ябадал СССР-тэ саашадаа Финляндийн хандага дээрэһээ, эбтээ ороһон условинуудаа дүүргэлгэ дээрэһэнь дуудыдаха байха.

Стратегическэ бодомжонууд дээрэһээ Кронштадтахи уһан сэрэгтэйгээ гол хүсэнууды хамгаалхын тулада Финскэ заливай арал дээрэ уһан сэрэгтэйгээ базые Росси хадаа халхаа баатой болоо. Ханкое арендовахаар табиһынгаа ороно Росси болбол Финляндиида буужа үгөөд жэлдэ 5 миллион Финскэ маркаар Порккалае арендовалан абаһые эрибэ. Ханко болбол жэлэй эхэнхи сагуудта хүрэдэггүй.

Финляндитахи гансахан портнь болохо юм. Тинхэдэнь Порккала болбол түхээрлгэ барилгагүй хушуун дээрэ байдаг байна.

Теэд, тэрэниие ородуудай зорилгодо тааруу нэгэдэхи к'ассай уһан-сэрэгтэй база болгожо болохо байна.

«Дейли телеграф энд морнинг пост» газетэ Финляндитай эбтээ орохо условинууды шүүмжэлжэ дээгүүр ябуулга гээ.

зуураа нигэжэ бэйгэ правительство табигдаха условинууд дурадхыдаһан арсаһан хүнүүдэй эбтээ байһан условинууд болоо». СССР болбол гаа хармуха хахадань хүртэ энэрхи зооһоно гээтэ тэмдэглэбэ.

«Финнүүдэй хэдэ шада хойшо татаа наадаһаньшэ мүрнүн табигдаһан условинууд дундуур гэжэ бүхэ дурадан хабарай гол тұлэ адлирхуу «Дейли геральд»

ЛОНДОН, (ТАСС). Дунда дайлагдажа байһан эбсэгтэ хүсэнууд мэдээсэл соо союзнигуудай сэрэгтэй эзэлбэ. Энэ город гүбн талада байһан рэзиине эзлэхэ шанартай байна.

Америкска 5-най зүүн-хойто замүүдэй шухала Фиришчуоһы эзэлбэ.

Хүндэ бомбардировочни соединениүүд вези болон муудта добтохо жэлүүлэ. Союзни тэрэшэлэн Греци

Бельгийскэ правительствэ тушаалһаа гараба

ЛОНДОН, сентябрийн 22. (ТАСС). Рейтер агентство болбол бельгийскэ премьер-министр Пьерло гэгшэ правительствын

бүхы составтай хаа гарһан тугай радиогай мэдээсэл

Ехэ наһатанай республиканска заочно дунда хургуули нээгдэхэнэ

БМАССР-эй Совнаркомой хаяхан гаргаһан тогтоолой ёһоор Октябрийн 1-һээ Улаан-Үдэдэ ехэ наһатанай республиканска заочно дунда хургуули нээгдэхэнэ.

Энэ хургуулида 300-гаад хүн барахаар хараалагдана. Энэ хургуулийн хүдэлмэриде туһаламжа үзүүлхын тула 6

учебно-консультационно пунктнууд (Улаан-Үдэдэ, Кяхтада, Яруунада, Баргажанда, Түнхэндэ, Мухуршэбэртэ) байгуулагдаха байна.

РИМЭЙ ФАШИСТСКА ПОЛИЦИИН НАЧАЛЬНИК БАЙһАН КАРУЗО ГЭГШЭ БУУДАГДАН АЛАГДАБА Рим, сентябрийн 22. (ТАСС). Мүнөөдөр Италийн ерховно сүүдэй приговорой ёһоор Римэй фашистка полицийн начальник байһан Пьетро Карузо гэгшэ буудагдан алагдаа.

Харюусалһан орлогчо Д.
МҮНӨӨДӨР
ПРОГРЕСС—«Нарг»
ЭРДЭМ—«Нарг»